

БЪЛГАРСКИЯТ ФОРУМ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

на проекти за енергийна
ефективност

България е изправена пред сериозното предизвикателство да трансформира съществено своите изключително зависими от грантове схеми за подпомагане на енергийната ефективност, като в същото време запази и дори увеличи скоростта и обхвата на прехода към чиста енергия. Това е особено валидно за жилищния сектор, където съществуващият механизъм за 100% безвъзмездна помощ за обновяване на сгради трябва бързо да се реформира в схема за устойчиво финансиране, която едновременно да е насочена към по-амбициозни енергийни цели и да отчита широко разпространената енергийна бедност. В много случаи подобна ситуация се наблюдава и в сектора на индустрията. Като се имат предвид принципите на функциониране на Зелената сделка на ЕС и възможностите в рамките на ЕСИФ, Механизма за възстановяване и устойчивост и Социалния климатичен фонд, иновативните финансови инструменти трябва бързо да бъдат структурирани и приети по прозрачен и приобщаващ начин, така че значително да подобрят лостовете на въздействие на публичните ресурси, отчитайки ограничения инвестиционен капацитет и покупателна способност на потребителите.

За да се справи с тези празнини/несъответствия между секторните политики и пазара, проектът BeSmart имаше за цел да подкрепи внедряването на интелигентно финансиране чрез създаване на постоянен дискуссионен форум, събиращ централни и местни власти, експерти по енергийна ефективност, финансовия сектор, ЕСКО компании, собственици на жилища, представители на индустрията, строителството и енергетиката. Дискуссионният форум, структуриран около националните кръгли маси за финансиране на устойчива енергия, проведени по проекта, бе предназначен да подкрепи нови бизнес модели и да използва възможностите за инвестиции, произтичащи от увеличеното финансиране за енергийна ефективност и възобновяема енергия на равнище ЕС. Чрез кръглите маси се събраха, анализираха и надградиха съществуващите най-добри практики, подкрепи се разработването на стратегии на национално и местно равнище, предложиха се подобрения в националната политическа рамка и програмите за изпълнение, постигна се актуализация на институционалната и правната рамка и се повиши прозрачността на процеса за създаване на политики, което допринесе за повишаване на доверието на инвеститорите и по-добро функциониране на пазара.

Въпреки ограниченията, свързани с COVID пандемията, политическата несигурност и липсата на стабилно правителство в България през целия период на проекта беше приета и стриктно прилагана цялостна стратегия за

организацията, графика и структурата на кръглите маси. В рамките на този процес беше внимателно използвана синергията с външни инициативи и събития като например паралелните кръгли маси на проект **SMAFIN**, годишните събрания на Асоциацията на българските енергийни агенции, обществените консултации по Националния план за енергетика и климат, създаването на Националния фонд за декарбонизация. Освен това бяха инициирани партньорства с широко отразени местни събития като годишните конференции на Общинската мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия и традиционните Дни на почти нулевоенергийните сгради в Бургас. Отчитайки всички актуални тенденции и потенциални външни събития, бяха планирани девет кръгли маси и една заключителна конференция, които бяха успешно организирани в хибриден формат, позволяващ участието на желаните лектори дори в случаите на ограничения по отношение на физическото присъствие. Кръглите маси привлякоха участници от целия енергиен и финансов сектор, като сред лекторите на събитията бяха представители на всички публични фондове, най-големите търговски банки и най-големите международни финансови институции. Участието на правителствени представители на високо равнище от своя страна допринесе за повишено внимание от страна на медиите, като бяха регистрирани повече от 250 публикации. Събитията се оценяват като много успешни, тъй като привлякоха 1310 участници на място и онлайн и доведоха до създаването на високоинформирана и ангажирана група от представители на професионалните среди, подготвени да подкрепят институционализирането на дискуссионния форум в рамките на Европейската коалиция за финансиране на енергийната ефективност ([European Energy Efficiency Financing Coalition](#)).

КОНТЕКСТ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

В България пазарът на решения за енергийна ефективност остава слабо развит поради недостатъчните държавни инициативи и няколко основни пречки: непостоянни стимули, ограничен достъп до качествена и достоверна информация, недостатъчно предлагане на енергийно ефективни услуги и общо нежелание на заинтересованите страни да инвестират в устойчива енергия. Държавната политика за интензивно предоставяне на безвъзмездни средства като например 100% грантово финансиране за сградно обновяване, целящи постигане на скромни енергийни стандарти, насърчава пасивността и възпрепятства възможностите за алтернативни инвестиции. Общинските и частните инвестиции в голяма степен са зависими от финансирането от ЕС, като се обръща ограничено внимание на по-широкообхватните възможности за финансиране.

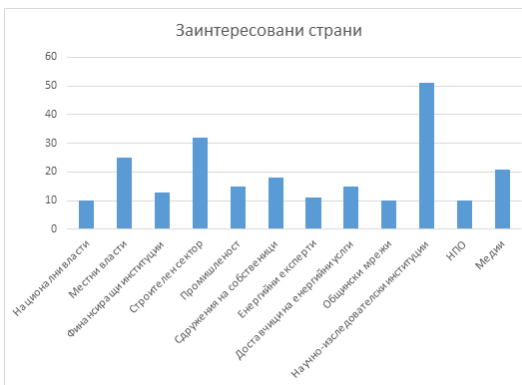
От друга страна, националните стратегии очертават амбициозни цели за енергийна ефективност и обновяване на сгради, като наблюдават на техническата помощ, подобрените инструменти за подкрепа, изграждането на капацитет и комуникационните усилия. По време на проекта BeSMART (май 2021 г. – април 2024 г.) политиките в България бяха водени от Интегрирания план в областта на енергетиката и климата за периода 2021 – 2030 г. и Дългосрочната национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. Посочените в тях инструменти за финансова подкрепа обаче често не отговарят на националните цели, като продължаващото разчитане на програми с висок интензитет на безвъзмездната помощ не успява да привлече частни инвестиции. Ситуацията се усложнява допълнително от политическата обстановка, белазана от нестабилност и многобройни правителствени промени.

В този контекст проектът BeSMART се фокусира върху подкрепата за използване на публични средства за мобилизиране на частни инвестиции и стимулиране на търсенето на енергийно ефективни решения. Това

включва разработване на устойчиви схеми за финансиране, прилагане на механизми за гарантиране на качеството и насърчаване на участието на квалифицирани строителни специалисти и добре информирани лидери на мнение. Политиките за енергийно обновяване на сгради останаха във фокус, като бе отбелязан известен напредък като например намаляването на процента на безвъзмездните средства до 80% в Плана за възстановяване и устойчивост и въвеждане на задължение новите сгради да отговарят на стандартите за почти нулевоенергийна сграда от януари 2024 г. Формирането на националните политики получи цялостна подкрепа, като се подчерта необходимостта от специфични механизми за финансиране и се предоставиха препоръки за устойчивото структуриране на Националния фонд за декарбонизация. Тези усилия увеличиха подкрепата за трансформацията на политиката и подчертаха значението на подобряването на механизмите за финансиране, за да се даде възможност за широкомащабни програми за устойчива енергия и обновяване на сгради. Така приносът на проекта ще продължи да оказва влияние върху текущите дискусии относно Националния план за енергетика и климат (НПЕК) и действителното функциониране на Националния фонд за декарбонизация както чрез текущия проект SMAFIN Expanded, така и чрез дискуссионния форум, който се очаква да бъде създаден в рамките на Европейската коалиция за финансиране на енергийната ефективност (**European Energy Efficiency Financing Coalition**) чрез усилията на всички партньори по проекта за популяризиране на политиките.

За да се осигури активно участие в кръглите маси по BeSMART и за постигане на горепосочените резултати, беше проведена специална кампания за ангажиране на заинтересованите страни, основана на непрекъснато популяризиране на най-добрите практики и решения за финансиране на устойчива енергия и на целеви комуникационни кампании, организирани около кръглите маси. Отправна точка на кампанията за ангажиране на заинтересованите страни бяха идентифицирането и анализът на общо 231 представители на 12 различни групи от заинтересовани страни, категоризирани според тяхната експертиза, значимост, степен на ангажираност и интерес към развитието на политиките за енергийна ефективност в България.

Анализът на групите от заинтересовани страни беше изключително важен за организирането и провеждането на кръглите маси, както и за интегрирането на резултатите от тях в процеса на изготвяне на политики. Макар че в началото на проекта интересът към обсъжданата тема не се възприемаше като особено висок, което се считаше за нормално предвид обществената среда, доминирана от други актуални предизвикателства като кризата COVID-19, икономическото възстановяване и политическата несигурност, процесът показва непрекъснато нарастване на институционалното, общественото и медийното внимание към проблема, като общо 1310 участници от всички групи заинтересовани страни участваха в 9-те кръгли маси и заключителната конференция.

Фигура 1.
Групи заинтересовани
страни по проекта

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА КРЪГЛИТЕ МАСИ

Структура и формат:

Кръглите маси се проведоха по модела на инвестиционните форуми за устойчива енергия (SEIF), като включваха няколко дискусийни сесии в рамките на един до два дни. Всяко събитие започваше с встъпителна пленарна сесия, за да се приведат дискусиите в тон с текущите националните и европейски политики, след което се провеждаха паралелни или последователни технически сесии по конкретни проблеми. Всяко от събитията завършваше със заключителна пленарна сесия, обобщаваща резултатите от дискусиите. Въпреки ограничителните мерки, свързани с разпространението на COVID-19 през 2021 г. и началото на 2022 г., структурата беше запазена, макар и удължена в рамките на два дни, за да се преодолее умората от провеждането на събитията в онлайн формат. Партньорствата с външни събития, като например Годишната национална конференция на Асоциацията на българските енергийни агенции, спомогнаха за постигане на максимално въздействие и участие.

Разработване на съдържанието:

1. Разработване на концепция:

- Разработена бе дългосрочна стратегия за създаване на постоянен дискусийен форум за устойчиви енергийни инвестиции в България, която беше актуализирана непрекъснато, за да отразява политическите и икономическите промени..
- Управителният комитет на BeSMART, в който членуват представители на всички партньорски организации, бе отговорен за планирането на стратегията, подготовката на съдържанието и логистиката за всяка кръгла маса. Неговите членове се срещаха веднъж на два месеца, за да прегледат и прецизират организацията въз основа на опита от предишни събития.

2. Процес на разработване на съдържанието:

- Етап 1: Първоначалните теми бяха определени въз основа на развитието на политиките и основните стратегически документи, като бяха одобрени през август 2021 г. Темите включваха финансова инфраструктура, предизвикателства пред индустрията, усвояване на пазара, общинско ръководство и адаптиране на централното управление.
- Етап 2: Предварителните теми бяха прегледани и актуализирани, като бяха приведени в съответствие с целите на BeSMART и графициите за планиране на събитията.
- Етап 3: Отзивите и резултатите от предишни кръгли маси бяха редовно дискутирани с цел въвеждане на подобрения за повишаване на ангажираността и актуалността.
- Предварително бяха подготвени и разпространени помощни документи, включително основна информация за контекста на събитието и рекламни материали. Основните говорители и участниците в дискусиите бяха подбрани така, че да се постигне балансирано представяне и политическа неутралност.

Организация и логистика:

- След пандемията хибридните събития продължиха да бъдат предпочитан формат и изискваха внимателен подбор на места с добър достъп, достатъчно пространство и брой зали за паралелните сесии, комуникационно оборудване и кетъринг.
- Бяха избрани места извън София (напр. Боровец, Габрово, Велинград), за да се повиши ангажираността на участието и да се достигне до повече заинтересовани страни, активни в съответните региони.
- Основна подкрепа бе предоставена от ЕкоЕнергия, Община Габрово и Столична община с логистичната и комуникационна помощ от всички партньори.
- За целите на виртуалното участие бяха използвани онлайн платформи като Zoom, а техническите системи бяха подложени на обстойно тестване, за да се гарантира безпроблемното им функциониране.

Регистрация:

• Формулярите за регистрация бяха предоставяни един месец преди всяко събитие, като се следеше за осигуряване на участие от всички заинтересовани страни. Физическото и онлайн присъствие се проследяваше, за да се поддържат данни за ангажираността.

Процес на оценка на кръглите маси:

1. Гарантиране на качеството от страна на Управителния комитет: Управителният комитет заседаваше приблизително два месеца преди всяка кръгла маса, за да осигури съответствие със стратегическите цели и текущото развитие, като извършваше преглед на организационните задачи, за да се справи своевременно с всички проблеми.
2. Редовни проверки на подкрепящата документация: документацията, включително формулярите за регистрация, списъците на участниците, снимковият материал и медийните извадки, беше проследявана, за да се осигурят качествени и количествени данни за участниците. Редовните проверки позволиха на организаторите да наблюдават и коригират процента на участие и представителството на заинтересованите страни, ако е необходимо.
3. Интервюта с лектори: по време на кръглите маси бяха проведени интервюта с основните лектори, за да се прецени интересът на аудиторията и качеството на дискусиите. Тяхната непосредствена обратна връзка подчерта областите за подобрене.
4. Неформална обратна връзка от участниците: организаторите провеждаха неофициални интервюта с участниците по време на почивките, свързани с техните очаквания и допълнителни теми, които ги интересуват. Тази пряка обратна връзка беше използвана за усъвършенстване на бъдещите събития.
5. Проучвания на удовлетвореността на участниците: по време на събитията или след тях бяха разпространени анкети, първоначално на хартия, а по-късно и онлайн, за да се оценят нивата на удовлетвореност чрез въпроси с избор между няколко отговора.
6. Отзиви от социалните медии: ангажираността в социалните медии беше проследена, за да се оцени интересът и резултатите, в т.ч. обхватът и ангажираността на участниците.

Оценка след събитието: След всяка кръгла маса беше направена оценка, която обхващаше:

- брой участници (присъствено и онлайн) по видове заинтересовани страни;
- отразяване в медиите и съобщения за пресата;
- цитирания в професионални и национални медии;
- ангажираност в социалните медии;
- анализ на обратната връзка и предложенията.

Резултатите бяха представени на заседанията на Управителния комитет и техническите работни групи, за да се обсъдят подобренията за бъдещи събития.

Основни изводи и разпространение: За ефективното разпространение на резултатите от кръглата маса бяха създадени информационни листове, които обхващат:

- брой сесии, заинтересовани страни и обсъждани теми;
- основни изводи с цитати от участниците;
- основни заключения и препоръки.

Тези информационни листове бяха разпространени сред заинтересованите страни по подходящи канали, а съдържанието им послужи за основа на следващите заседания на техническите работни групи и бъдещите кръгли маси.

КРЪГЛИ МАСИ

В България бяха проведени общо девет кръгли маси, последвани от заключителна конференция по проекта. В таблицата по-долу е представен обобщен преглед, като са посочени техните имена, дати и места на провеждане. Всички събития бяха организирани в сътрудничество с различни партньори (под егидата на национални и местни власти, професионални асоциации, неправителствени организации и т.н.).

№	Тема на събитието	Дата	Място
1	БЪЛГАРСКИЯТ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ: МОЖЕМ ЛИ ДА ИЗПЪЛНИМ ЗАЛОЖЕНИТЕ РЕФОРМИ ЧРЕЗ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ?	5 октомври 2021 г.	София
2	РОЛЯТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА ЗЕЛЕНИЯ ПРЕХОД	29 ноември 2021 г.	Велинград
3	ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД ЗА ДЕКАРБОНИЗАЦИЯ	2 – 3 юни 2022 г.	Бургас
4	ПРОЕКТИТЕ ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ НА МЕСТНО РАВНИЩЕ КАТО ОСНОВЕН ФАКТОР ЗА СПРАВЯНЕ С ЕНЕРГИЙНИТЕ КРИЗИ	26 – 27 септември 2022 г.	Старосел
5	ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	29 ноември 2022 г.	София
6	ФИНАНСИРАНЕ НА НУЛЕВОЕНЕРГИЙНИ СГРАДИ И СГРАДНО ОБНОВЯВАНЕ	1 – 2 юни 2023 г.	Бургас
7	СЛЕД НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ: СТРАТЕГИЧЕСКА ВИЗИЯ С ПРАКТИЧЕСКИ ИЗМЕРЕНИЯ НА МЕСТНО РАВНИЩЕ	5 октомври 2023 г.	София
8	ПОЛИТИКИ И ИНВЕСТИЦИИ ЗА УСТОЙЧИВА, ЕФЕКТИВНА И СИГУРНА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА	27 ноември 2023 г.	София
9	ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА СГРАДНИЯ ФОНД: ОСНОВА НА УСТОЙЧИВИЯ ЕНЕРГИЕН ПРЕХОД	30 януари 2024 г.	София
10	ЗАКЛЮЧИТЕЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ: БЪДЕЩЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ	24 април 2024 г.	Троян

Таблица 1. Обобщение на кръглите маси по проект VeSMART, проведени в България

КРЪГЛА МАСА 1:

БЪЛГАРСКИЯТ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ: МОЖЕМ ЛИ ДА ИЗПЪЛНИМ ЗАЛОЖЕНИТЕ РЕФОРМИ ЧРЕЗ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ? (СОФИЯ, 5.10.2021 Г.)

Концепция на събитието:

Целта на първата кръгла маса BeSMART в България беше да се постигне цялостно разбиране на планираните реформи, очертани в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Това включваше разработване на препоръки за инвестиционни приоритети и механизми, които да насърчат интензивно внедряване на практики за енергийна ефективност и да привлекат частни инвестиции в национален мащаб. Освен това целта беше да се предложат практически методи за изпълнение на тези инвестиционни приоритети, като същевременно се идентифицират и отстранят потенциалните пречки, които биха могли да възпрепятстват успешно им прилагане от крайните потребители.

Дискусионни теми:

1. Финансиране за обновяване на жилищни сгради в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)
2. Финансиране за енергийна ефективност на обществени и промишлени сгради
3. Практическо приложение на проект 10 „Програма за финансиране на единични мерки за енергия от възобновяеми източници“

Брой участници :

Общо 126 заинтересовани страни:
12 лектори, 20 делегати, 96 онлайн участници

Снимки от събитието:

ЕНЕФЕКТ

Основни изводи:

Информационен лист за събитието може да намерите тук:

Proceedings from the First National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 (1) of the BeSMART project
Responsible partner: ECONOLER BULGARIA
Version 2.0, October 2021

Фигура 5. Снимки от първата кръгла маса, София

КРЪГЛА МАСА 2:

РОЛЯТА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА ПРЕХОДА КЪМ ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ (ВЕЛИНГРАД, 29.11.2021 Г.)

Концепция на събитието:

Втората кръгла маса по проект BeSMART имаше за цел да оцени настоящите тенденции във финансирането на енергийната ефективност и възобновяемата енергия, като се вземат предвид политическата обстановка и очакванията за новата бюджетна рамка. В допълнение, част от концепцията бе да се анализират успешните практики и пречките пред пазарното финансиране на такива проекти. Задачата включваше идентифициране на приложимите инструменти за гарантиране на резултатите и минимизиране на риска за финансиращите институции и генериране на предложения за тяхното по-нататъшно развитие и интегриране на пазара. В кръглата маса взеха участие представители на няколко търговски банки, които представиха политиките и актуалните за страната продукти – УниКредит Булбанк, ОББ и ПроКредит Банк, сред които бяха открити решения за зелени ипотечни кредити, финансиране на МСП, инвестиции в зелена енергия и електронна мобилност, както и специализирани кредитни линии за обновяване на еднофамилни жилищни сгради.

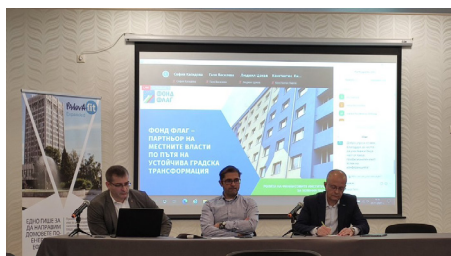
Дискусионни теми:

1. Съществуващи финансови инструменти в подкрепа на енергийната ефективност и ВЕИ
2. Осигуряване на качество за финансиране на проекти за енергийна ефективност

Брой участници:

Общо 95 заинтересовани страни: 10 лектори, 20 делегати, 70 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист за събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Second National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 (2) of the project BeSMART
Responsible partner: ECONOLER BULGARIA
Version 1.0, December 2021

Фигура 6.
Снимки от втората кръгла маса,
Велинград

КРЪГЛА МАСА 3:

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА НАЦИОНАЛНИЯ ФОНД ЗА ДЕКАРБОНИЗАЦИЯ (БУРГАС, 2 – 3.06.2022 Г.)

Концепция на събитието:

Третата кръгла маса по проект BeSMART беше посветена на структурирането на Националния декарбонизационен фонд за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност с подкрепата на проект за техническа помощ на ГД „Енергетика“ и Европейската инвестиционна банка. Събитието включваше представяне на резултатите от пазарното проучване и предварителната инвестиционна концепция на фонда, като три технически работни групи обсъдиха неговото въздействие върху българския пазар, включително взаимодействието му със съществуващите пазарни инструменти, потенциала за инсталиране на възобновяеми енергийни източници и подкрепата за обновяване на сгради. Целта на събитието беше да се проучат възможностите за незабавни решения за ускоряване на навлизането на Националния декарбонизационен фонд на пазара и за улесняване на структурирането на проекти с различни източници на финансиране.

Дискуссионни теми:

1. Роля и възможности на съществуващите финансови механизми за съвместна работа с Националния фонд за декарбонизация

2. Възможности за финансиране на проекти за производство и потребление на енергия от възобновяеми източници

3. Ефект на Националния декарбонизационен фонд върху проектите за енергийна ефективност в сградния фонд

Брой участници:

Общо 130 заинтересовани страни: 9 лектори, 91 делегати, 30 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Third National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART
Responsible partner: ECONOLER BULGARIA
Version 1.0, July 2022

Фигура 7. Снимки от третата кръгла маса, Бургас

КРЪГЛА МАСА 4:

ПРОЕКТите ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ НА МЕСТНО РАВНИЩЕ КАТО ОСНОВЕН ФАКТОР ЗА СПРАВЯНЕ С ЕНЕРГИЙНИТЕ КРИЗИ(СТАРОСЕЛ, 26 – 27.09.2022 Г.)

Концепция на събитието:

Целта на четвъртата кръгла маса по проект VeSMART беше да се улесни координацията между националните и местните управляващи институции, за да се ускори изпълнението на проектите в полза на местния бизнес и гражданите. Във фокуса на събитието бяха теми като провеждането на реформи за привличане на пазарно финансиране и посрещането на нуждите на финансиращите институции. Бяха организирани дискусии, които обхванаха ролята на системите за енергиен мениджмънт за изграждане на доверие за финансиране на проекти, а през втория ден в дневния ред бяха представени идеи от кръгли маси за интелигентно финансиране в съседни държави. По традиция заключителната панелна дискусия подложи на анализ основните послания и в нея участваха представители на правителството, местните власти, енергийни експерти и финансиращи институции. На събитието присъстваха представители на Агенцията за устойчиво енергийно развитие, Министерството на околната среда и водите, кметове на общини, международни и местни енергийни и финансови експерти.

Дискуссионни теми:

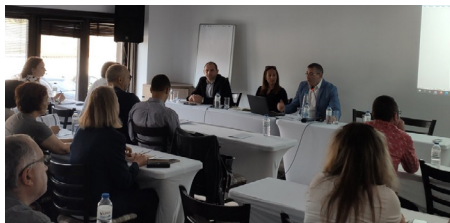
1. Финансовите институции като ключов фактор за изпълнението на националните програми за подпомагане

2. Ролята на общинските системи за енергиен мениджмънт и стандарти за привличане на пазарно финансиране

Брой участници:

Общо 104 заинтересовани страни: 13 лектори, 30 делегати, 61 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Fourth National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project VeSMART
Responsible partner: ECOWOLER BULGARIA
Version 3.0, October 2022

Фигура 8. Снимки от четвъртата кръгла маса, Старосел

КРЪГЛА МАСА 5:

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ПРЕДПРИЯТИЯТА(СОФИЯ, 29.11.2022 Г.)

Концепция на събитието:

Целта на петата кръгла маса по проект BeSMART беше да се представят подробности за условията за кандидатстване, критериите за оценка и сроковете на програмите за подкрепа, както и да се представят специализираните банкови продукти, които се предлагат на пазара. Основната задача беше да се подложи на публични дискусии изпълнението на планираните реформи, които улесняват развитието на нови бизнес модели, съобразени с нуждите на МСП, и привличат пазарно финансиране заедно с публичното. Дневният ред включваше презентации от съответните публични институции относно предстоящите реформи и сроковете на програмите за подкрепа, последвани от гледните точки на индустрията и МСП, за да се информират за процедурите за кандидатстване. Техническите сесии бяха съсредоточени върху наличните банкови продукти и изискванията за качество на проектите, като бяха разгледани пречките пред масовото финансиране на проекти за енергийна ефективност. На събитието присъстваха представители на Министерството на иновациите и растежа, Столичната община, Българската стопанска камара, Българската банка за развитие и представители на някои от най-големите български търговски банки.

Дискуссионни теми:

1. Съществуващи финансови инструменти в подкрепа на енергийната ефективност и ВЕИ в предприятията
2. Системи за управление на енергията в предприятията

Брой участници:

Общо 161 заинтересовани страни: 10 лектори, 76 делегати, 75 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Fifth National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART
Responsible partner: ECONOLER BULGARIA
Version 1.0, December 2022

The project is funded under the Horizon 2020 programme of the European Union under grant agreement No 101017301.
The authors of this publication are solely responsible for its content. It does not necessarily reflect the views of the European Union. Neither the European Commission nor the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (ECIEA) is responsible for any use that may be made of the information contained herein.

Фигура 9. Снимки от петата кръгла маса, София

КРЪГЛА МАСА 6:

ФИНАНСИРАНЕ НА НУЛЕВОЕНЕРГИЙНИ СГРАДИ И СГРАДНО ОБНОВЯВАНЕ (БУРГАС, 1 – 2.06.2023 Г.)

Концепция на събитието:

Целта на събитието беше да се представят последните промени в политиките на ЕС в областта на сградите, като се привлекат представители на ГД „Енергетика“ и членове на ЕП, участващи в разработването на Директивата за енергийните характеристики на сградите, заедно с представители на ЕИБ, отговорни за първоначалния доклад за структуриране на Националния декarbonизационен фонд. Темите на паралелните сесии имаха за цел да ангажират участниците в задълбочено разглеждане и обсъждане на възможностите за устойчиви механизми за финансиране на проекти за обновяване на сгради. На следващия ден се проведе допълнителна специализирана сесия, на която се обсъди ролята на местното управление за постигане на устойчива застроена среда, подкрепена от проект NECPlatform. Събитието завърши с работна среща за възможностите за привличане на финансиране от ELENA за българските общини, която бе организирана с подкрепата на ЕИБ с цел представяне на рационализирани инвестиционни концепции. На събитието присъстваха представители на ГД „Енергетика“, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Офиса на Споразумението на кметовете, Националния поверителен екофонд, Фонд ФЛАГ, Европейската инвестиционна банка и др.

Дискусионни теми:

1. Преминване към съфинансиране от страна на собствениците за изпълнението на националните програми за обновяване
2. Финансови инструменти в подкрепа на нови енергийно ефективни сгради

Брой участници:

Общо 120 заинтересовани страни: 16 лектори, 42 делегати, 62 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Sixth National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART

Responsible partner: ECONOLER BULGARIA

Version 1.0, July 2023

Фигура 10. Снимки от шестата кръгла маса, Бургас

КРЪГЛА МАСА 7:

СЛЕД НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ: СТРАТЕГИЧЕСКА ВИЗИЯ И ПРАКТИЧЕСКИ ИЗМЕРЕНИЯ НА МЕСТНО РАВНИЩЕ (СОФИЯ, 5.10.2023 Г.)

Концепция на събитието:

Седмата кръгла маса имаше за цел да разгледа националната стратегическа рамка и секторните политики, необходими за осъществяване на проекти за енергийна ефективност на пазарна основа, тъй като наличните инвестиционни програми стават все по-малко и публичната подкрепа намалява. Фокусирана върху изграждането на местен капацитет и въвеждането на инвестирани решения за управление на енергийната политика на местно равнище, кръглата маса постави акцент върху насърчаването на ефективно сътрудничество със заинтересованите страни и осигуряването на достъп до алтернативни източници на финансиране за българските местни власти и предприятия. Събитието, на което присъстваха Юлиан Попов, министър на околната среда и водите, Ангелина Бонева, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, Ивайло Алексиев, изпълнителен директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие, и Добри Митрев, председател на УС на Българската стопанска камара, привлече голям медиен интерес и доведе до множество публикации в подкрепа на устойчивите политики за финансиране в областта на енергетиката и климата.

Дискусионни теми:

1. Настояще и бъдеще на финансовите инструменти в подкрепа на прехода към чиста енергия
2. Решения в подкрепа на инвестициите в устойчива енергия на местно равнище

Бой участници :

Общо 133 заинтересовани страни: 16 лектори, 54 делегати, 63 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Seventh National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART
Responsible partner: ECONOLER BULGARIA
Version 1.0, October 2023

Фигура 11. Снимки от седмата кръгла маса, София

КРЪГЛА МАСА 8:

ПОЛИТИКИ И ИНВЕСТИЦИИ ЗА УСТОЙЧИВА, ЕФЕКТИВНА И СИГУРНА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА (СОФИЯ, 27.11.2023 Г.)

Концепция на събитието:

Целта на събитието беше да продължи стратегическите дискусии, като този път се фокусира върху Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) във връзка с действията в ключовия сграден сектор и реформите, необходими за привличане на частен капитал за енергийния преход. Включвайки институционални презентации за енергийно моделиране и прогнози в ИНПЕК, в рамките на кръглата маса се обсъди ролята на сградния сектор, като същевременно бяха разгледани процесите на общинско равнище след местните избори, които се проведоха преди кръглата маса. Панелът с участието на международни финансови институции и консултанти имаше за цел да дискутира подробни насоки и планове за трансформация на сектора, включително потенциални инвестиции и ролята на Националния фонд за декарбонизация. Събитието беше организирано под егидата на Министерството на енергетиката, като в него участваха заместник-министърът на енергетиката Красимир Ненов, заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Ангелина Бонева, Мариано Гонзалес, представител на Световната банка, Асен Гашаров, представител на Европейската инвестиционна банка, и др.

Дискусионни теми:

1. Инструменти за мониторинг и оценка на интелигентни и ефективни сгради
2. Умения за преход към чиста енергия: съществуващи празнини на пазара и възникващи най-добри практики

Брой участници :

Общо 139 заинтересовани страни: 13 лектори, 64 делегати, 62 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието е достъпен тук:

Proceedings from the Eight National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART
Responsible partner: ECONOLER BULGARIA
Version 1.0, December 2023

Фигура 12. Снимки от осмата кръгла маса, София

КРЪГЛА МАСА 9:

ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА СГРАДНИЯ ФОНД: ОСНОВА НА УСТОЙЧИВИЯ ЕНЕРГИЕН ПРЕХОД (СОФИЯ, 30.1.2024 Г.)

Концепция на събитието:

На последната кръгла маса отново беше разгледана важната роля на енергийната ефективност в сградния сектор, свързана с постигането на националните цели и подобряването на градската среда и стандарта на живот. Беше организиран дискуссионен панел с участието на международни и български финансови институции, които обсъдиха пазарните възможности за мащабни инвестиции в сектора и предложиха насоки за структурирането, капитализацията и управлението на Националния декарбонизационен фонд. Два критични инструмента за прилагане на политиката – интелигентните сгради и професионалното управление на сградния фонд – също бяха предмет на технически дискуссионни сесии, като поканените специалисти оцениха пречките и предложиха решения. Събитието отново беше организирано в сътрудничество с Министерството на енергетиката, като в него участваха министърът на околната среда и водите Юлиан Попов, заместник-министрите на енергетиката и на регионалното развитие и благоустройството Ива Петрова и Ангелина Бонева, Радослав Рибарски, заместник-председател на парламентарната комисия по енергетика, и др.

Дискуссионни теми:

1. Енергийна ефективност на сградния фонд: изследване на ролята на енергийната ефективност в сградния фонд

като крайъгълен камък за устойчив енергиен преход

2. Стратегии за декарбонизация: разглеждане на стратегии, планове, законодателство и възможности за улесняване на процеса на декарбонизация

3. Национален декарбонизационен фонд: обсъждане на наличните и бъдещи финансови инструменти и ролята на Националния декарбонизационен фонд в подкрепа на нуждите на сградния фонд

Брой участници:

Общо 204 участници: 14 лектори, 110 делегати, 80 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Ninth National Roundtable in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART

Responsible partner: ECONOLER BULGARIA

Version 1.0, February 2023

This project is funded under the Horizon 2020 programme of the European Union under grant agreement No 85552187.
The authors of this publication are solely responsible for its content. It does not necessarily reflect the views of the European Union. Neither the European Commission nor the European Climate, Infrastructure and Transport Executive Agency (CINEA) is responsible for any use that may be made of the information contained herein.

Фигура 13. Снимки от деветата кръгла маса, София

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ:

БЪДЕЩЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ (ТРОЯН, 24.4.2024 Г.)

Концепция на събитието:

Целта на заключителната конференция беше да събере на едно място заинтересовани страни и експерти, които да обсъдят и обобщят препоръките и предложенията, изготвени по време на проекта BeSMART. Участниците се фокусираха върху препоръките по проекта за развитие на системата за финансиране на енергийната ефективност, предложенията на Световната банка за механизми за финансиране в сектора на жилищните сгради и обсъждане на възможностите за нови схеми за финансиране и изискванията на финансиращите институции за ефективно управление на енергията. В конференцията взеха участие представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на енергетиката, Агенцията за устойчиво енергийно развитие, Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“, Националният доверителен екофонд, Фонд ФЛАГ, както и представители на местните власти и ключови браншови организации.

Дискусионни теми:

1. Финансови инструменти
2. Управление на енергията
3. Сертифициране на сгради и строителни специалисти

Брой участници:

Общо 94 заинтересовани страни: 18 панелисти и лектори, 48 делегати, 46 онлайн участници

Снимки от събитието:

Основни изводи:

Информационен лист от събитието може да намерите тук:

Proceedings from the Final Conference in Bulgaria

Deliverable 4.1 of the project BeSMART

Responsible partner: ECONOLER BULGARIA

Version 1.0, May 2024

Фигура 14. Снимки от заключителното събитие, Троян

ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОЛИТИКИ

Като основен резултат от проекта бяха изготвени препоръки за секторните политики, които бяха обсъдени в по-широката общност на заинтересованите страни и предоставени на ключовите участници за по-нататъшното им прилагане. Въз основа на предварителното планиране и дискусиите на кръглите маси бяха сформирани четири технически работни групи, които се събираха на редовни интервали под координацията на Алианса за енергийна ефективност. В резултат на това беше изготвен дълъг списък от 29 потенциални теми за препоръки, от които 10 бяха избрани въз основа на резултатите от дискусиите на кръглите маси:

1. Създаване на интерактивен национален регистър на ЕСКО
2. Създаване на работен сегмент към Националния декарбонизационен фонд с капацитет за взаимодействие с иновативни модели за изпълнение на проекти за енергийна ефективност и ВЕИ от типа ESCO
3. Въвеждане на разпоредби, които облекчават финансовата тежест за гражданите при програмиране на НПВУ в проекта за обновяване на многофамилни жилищни сгради
4. Национална пътна карта за обновяване на многофамилни жилищни сгради
5. ЕСКО програми със субсидии – добри практики от Централна и Източна Европа и препоръки за България
6. Актуализация на Наредба № 16–347 от 2009 г. (Наредба за ЕСКО) – въвеждане на най-добрите практики на ЕС
7. Предложение за осъвременяване на предвидения ЕСКО механизъм в НПВУ ЕТАП II – концепция за пилотна ЕСКО програма
8. Надграждане и усъвършенстване на националната политика и регулаторна рамка за енергийните общности
9. Привеждане на проектите за ЕЕ в съответствие с международната рамка за инвестиции със социално въздействие
10. Създаване на постоянна програма за енергийно обновяване на жилищни сгради (без компонент на 100% безвъзмездна помощ)

Изготвените препоръки, достъпни на **уебсайта на проект BeSMART**, бяха представени на тематичните кръгли маси, приложени в процеса на обществено обсъждане на съответните проекти по НПВУ, използвани в дискусиите на Консултативния съвет за Европейската зелена сделка и включени в официални позиции и становища по Националния план за енергетика и климат.

ОТРАЗЯВАНЕ В МЕДИИТЕ:

Широкото медийно отразяване беше ключов аспект от успеха на VeSMART. Следвайки комуникационната стратегия, разработена за различните заинтересовани страни, бяха създадени различни информационни материали и бяха приложени различни подходи за разпространение на информация преди и след всяка кръгла маса.

Енергетика

ПОКАНА

ПРОГРАМА

Здравейте, колеги,

От името на Центъра за енергийна ефективност **EnEffekt**, Общинската агенция за енергийна ефективност **ЕкоЕнергия** и Община Габрово имаме удоволствието да Ви поканим на

XXIII ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ОММЕЕ ЕКОЕНЕРГИЯ

Кога:	Регистрация:
23 и 24 април	09:00 ч.
Къде:	Начало:
в хотел „Алфа Риксорт Палас“ к.к. Чифлика, община Троян и околнини	09:30 ч.

23 АПРИЛ
„Внедряемостта пред местните власти за реализиране на проекти за устойчива енергия“ с фокус върху текущи програми за финансова поддръжка, свързани с изпълнението на общински проекти за енергийна ефективност, обновяване на многоетажни сгради, енергия от ВЕИ за домакинствата и общините.

СПЕЦИАЛНИ ГОСТИ:
Ивайло Алексиев, изп. директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие;
Таня Христова, замест. на Община Габрово и председател на УС на ЕкоЕнергия;
Катя Ле Моньк, НевЕко, Франция.

24 АПРИЛ
Заключителната конференция по проект VeSMART „Бюджетно на финансовите инструменти за устойчива енергия“.

С УЧАСТИЕТО НА:
Добринер Василев, директор на дирекция „Жилищна политика“, МРРБ;
Натя Дамковска, Фонд ФЛАГ;
Катяна Георгиева, Национален доброволен екофонд.

Моля, направете своята регистрация, вхвърля и за рбта гни, **TYX**
One4One Bul

Преди всяко събитие до представителите на националните, местните и професионалните медии беше изпращана специална покана, която включваше ключови моменти от събитието, дневния ред и основните лектори.

След всяко събитие беше изготвяно съобщение за медиите, включващо представителни снимки, ключови цитати и послания, изпращано до повече от 100 медийни контакта.

Нарастващият обществен и политически интерес към темата доведе и до продължаване на ангажираността на най-популярните медии в България с над 59 интервюта и изяви по националните телевизии и радио, както и 309 публикации в национални, местни и професионални медийни канали.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ И СЛЕДВАЩИ СЪПЪТКИ

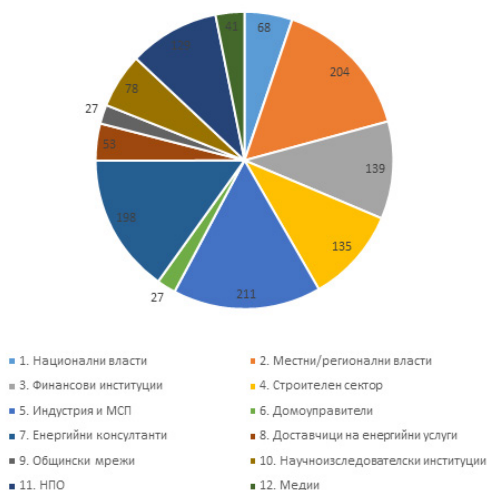
Както бе първоначално планирано, проектът BeSMART създаде постоянен дискуссионен форум за финансиране на устойчива енергия, провеждайки девет физически кръгли маси и една заключителна конференция. Таблица 1 по-долу очертава основните показатели и постижения:

	Цел	Резултат
Създаване на национални кръгли маси за инвестиции в енергийна ефективност	9 кръгли маси и 1 заключително събитие	9 кръгли маси и 1 заключително събитие
Брой участващи заинтересовани страни	550	1 310
Брой индивидуални участници	250	387
Брой участващи финансови експерти	50	139
Брой препоръки за политиките	8	10
Брой цитирания от ключови личности	20	22

Таблица 1. Преглед на основните резултати от проекта

Този процес беше силно подкрепен от активния принос на всички участници в BeSMART и техните партньори в съответните им области на дейност, съчетани с интензивни дискусии по всички актуални въпроси, свързани с националното планиране и финансовите инструменти, и силното медийно присъствие. Специален акцент беше непрекъснатото участие на всички публични, най-големите частни и ключовите международни финансови институции, които предложиха конкретни съпътстващи механизми за финансиране и активно участваха в политическите дискусии. Не на последно място, беше идентифициран значителен брой паралелни проекти по програмите „Хоризонт 2020“, LIFE и EUKI, които разглеждат конкретни инструменти в подкрепа на политиките за устойчива енергия и бяха привлечени за съвместни действия. Това осигури важно организационно и комуникационно предимство на проекта, тъй като установените връзки бяха използвани за увеличаване на обхвата на кръглите маси и за представяне на оперативните инструменти, прилагани в българска среда, което беше ключов аргумент за ангажиране на интереса на идентифицираните заинтересовани страни.

Участници в кръглите маси по проект BeSMART

В процеса на работа на националния дискуссионен форум екипът на проекта внимателно документира придобития опит с цел подпомагане на всички заинтересовани за продължаване на дискуссионните форуми за финансиране на устойчивата енергия в България. Предполага се, че тези насоки ще бъдат използвани не само в рамките на проекта SMAFIN Expanded, който ще организира три допълнителни кръгли маси през следващите години, но и от Министерството на енергетиката, което се очаква да ръководи

националните дейности в рамките на Европейската коалиция за финансиране на енергийната ефективност (European Energy Efficiency Financing Coalition), създадена от ЕК с цел продължаване и институционализиране на диалога по темата. В допълнение, всички партньори по проекта ще продължат да се ангажират със застъпнически усилия за подобряване на финансовите инструменти за устойчива енергия, основани не само на изричните препоръки, разработени в рамките на проекта, но и на придобития опит и мрежа от контакти, които ще носят своите ползи за процеса на формиране на политики в България през следващите години.

Фигура 2. Участие на заинтересованите страни по време на целия проект

Координатор:

Център за енергийна ефективност

ЕнЕфект

бул. „Христо Смирненски“ № 1, ет. 3

София 1164, България

Т: +359 2 963 17 14

www.eneffect.bg

Партньори по проекта:

Агенция за устойчиво енергийно развитие (www.seea.government.bg)

Еконолер SA (www.econoler.com)

Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес (www.bia-bg.com)

Общинска мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия (www.ecoenergy-bg.net)

Университет по архитектура, строителство и геодезия (www.uacg.bg)

Алианс за енергийна ефективност (www.alliance-ee.bg)

Камара на строителите в България (www.ksb.bg)

Национален доверителен екофонд (www.ecofund-bg.org)

Община Габрово (www.gabrovo.bg)

Столична община (www.sofia.bg)

Този проект е финансиран от програмата за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ на Европейския съюз по споразумение за безвъзмездна финансова помощ № 101033787. Цялата отговорност за съдържанието на тази публикация се носи от авторите. Тя не отразява непременно мнението на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA) носят отговорност за каквото и да е използване на съдържащата се в нея информация.

